

Περιεχόμενα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΟΙ ΚΑΤΑΒΟΛΕΣ ΤΗΣ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Ἡ κατανομή τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ τὴν ἐποχὴ τῆς Τουρκοκρατίας	17
Ἡ συνέχεια τῆς ἑλληνικῆς ἱστορίας	18
Ἡ κληρονομιά τοῦ Βυζαντίου	22
Ἡ τουρκικὴ κληρονομιά	28
Ἡ Ἑλλάδα στὸ τέλος τοῦ 18ου αἰῶνα	38

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΤΟ ΠΡΟΟΙΜΙΟ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΟΥ ΑΓΩΝΑ

Ρήγας ὁ Πρωτομάρτυρας	43
Ἡ ἄνοδος τοῦ Ἀλῆ πασᾶ τῶν Ἰωαννίνων	48
Ἄσπραν Πασβάνογλου καὶ ὁ Κωνσταντῖνος Ὑψηλάντης	51
Τὰ νησιά τοῦ Ἰονίου	54
Ἡ Φιλικὴ Ἐταιρεία	56
Ἄσπραν πασᾶς καὶ ἡ Φιλικὴ Ἐταιρεία	62

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

Ἡ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΞΕΣΙΑ

Ἡ ἀπόφαση νὰ ἀρχίσει ἡ ἐπανάσταση στὶς ἡγεμονίες	66
Ἄσπραν πόλεμος στὶς ἡγεμονίες	68
Ἡ ἐπανάσταση ξεσπᾷ στὸν Μοριά καὶ σὲ ἄλλα μέρη τῆς Ἑλλάδας	71

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

Ἡ ΞΕΣΙΑ ΤΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ

Ἡ ἀφιξὴ τῶν Φαναριωτῶν	76
Οἱ ἔθνοσυνελεύσεις καὶ οἱ περιφερειακὲς συνελεύσεις	78
Οἱ ἐξελίξεις στὸν στρατιωτικὸ τομέα, 1822-1824	82
Οἱ ἐμφύλιοι πόλεμοι τοῦ 1824 καὶ 1825	84
Ἡ Αἴτηση Προστασίας (Ἰούνιος-Αὐγούστος 1825)	87
Τὸ πρωτόκολλο τοῦ Ἀπριλίου 1826 καὶ ἡ συνθήκη τοῦ Λονδίνου (Ἰούλιος 1827)	91
Ἡ ἀφιξὴ τοῦ Καποδίστρια (Ἰανουάριος 1828). Ἄσπραν πόλεμος στὴ δυτικὴ Ἑλλάδα	97
Ἄσπραν διακανονισμός: ἡ ἀφιξὴ τοῦ Ὄθωνα (25 Ἰανουαρίου 1833)	104

Η ΕΝΟΠΙΟΗΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

ΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ 1833-1862

Ἡ ἀντιβασιλεία, 1833-1835	108
Ἡ προσωπικὴ διακυβέρνηση τοῦ Ὀθωνα, 1837-1841: ἡ Μεγάλῃ Ἰδέα	117
Ἡ πρωθυπουργία Μαυροκορδάτου (Ἰούλιος-Αὐγούστος 1841)	120
Ἡ ἐπανάσταση τῆς 3ῆς Σεπτεμβρίου 1843	123
Τὸ σύνταγμα τοῦ 1844	125
Ἡ κοινοβουλευτικὴ δικτατορία τοῦ Κωλέττη	129
Ὁ Ὀθων καὶ ἡ Μεγάλῃ Ἰδέα	132

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄

Η ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ 1862 ΚΑΙ Η ΑΛΛΑΓΗ ΔΥΝΑΣΤΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Ἡ ἐπανάσταση τῆς 10ῆς Ὀκτωβρίου 1862	140
Ἡ ἀλλαγὴ τῆς δυναστείας	142
Ἡ Ἑλλάδα τὸ 1863	147

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄

ΤΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΤΟΥ 1864: Η ΠΡΟΣΑΡΤΗΣΗ ΤΩΝ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ

Κομματικὲς διαμάχες τὸ 1863-1864	154
Τὰ νησιά τοῦ Ἰονίου	158
Ἡ παραίτηση τοῦ κόμητα Sponneck	163
Διαπραγματεύσεις μὲ τὴ Σερβία	165

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄

Ο ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΟΣ ΑΓΩΝΑΣ: Η ΠΡΩΤΗ ΦΑΣΗ ΤΗΣ ΚΡΗΤΙΚΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ 1866-1869

Ἡ Κρήτη στὴν περίοδο 1830-1866	168
Ἡ ἐκρηξὴ τῆς Κρητικῆς ἐπανάστασης	170
Ἡ διπλωματία καὶ τὸ Κρητικὸ ζήτημα	174
Οἱ ἑλληνοσερβικὲς διαπραγματεύσεις (Αὐγούστος 1867)	178
Κυβερνητικὲς ἀλλαγές στὴν Ἑλλάδα (Δεκ. 1867-Ἀπρ. 1868)	181
Ἡ ἑλληνοτουρκικὴ κρίση (Δεκ. 1868-Ἰαν. 1869): ἡ ἀποτυχία τῆς κρητικῆς ἐξέγερσης	184

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ΄

ΕΛΛΗΝΕΣ ΚΑΙ ΣΛΑΒΟΙ 1870-1885

Οἱ ἀρχές τοῦ Βουλγαρικῆς ζητήματος	188
Ἡ ληστεία καὶ τὸ πρόβλημα τῶν συνόρων	190
Χαρίλαος Τρικούπης	193

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἡ ἐξωτερικὴ πολιτικὴ τῆς Ἑλλάδας, 1875-1878	195
Ἡ συνθήκη τοῦ Ἀγίου Στεφάνου: τὸ συνέδριο τοῦ Βερολίνου	205
Ἡ προσάρτηση τῆς Θεσσαλίας καὶ τῆς Ἄρτας, 1881	209
Ἡ κρίση τοῦ 1885	212

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΩΝ ΚΟΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΙΣ 1866-1890

Κουμουνδοῦρος, Τρικούπης καὶ Δεληγιάννης	216
Ἡ ἄνοδος τῶν Τρικούπικῶν	220
Ἡ πολιτικὴ τοῦ Τρικούπη στὸν στρατιωτικὸ καὶ οἰκονομικὸ τομέα	223
Ἡ δημοσιονομικὴ διαχείριση τοῦ Τρικούπη	225

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΑ'

Ο ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΟΣ ΑΓΩΝΑΣ: Η ΔΕΥΤΕΡΗ ΦΑΣΗ ΤΗΣ ΚΡΗΤΙΚΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ

Ἡ ἔκρηξη τῆς Κρητικῆς ἐπανάστασης, 1896-1897	228
Ἡ ἐπέμβαση τῶν Δυνάμεων	230
Ἡ ἔλληνοτουρκικὸς πόλεμος τοῦ 1897	233
Ἡ ἀνόρθωση τῶν δημοσιονομικῶν, 1898-1909	236
Ἡ ἀνασυγκρότηση τοῦ στρατεύματος, 1904-1909	238

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒ'

Ο ΤΡΙΤΟΣ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΟΣ ΑΓΩΝΑΣ: ΤΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟ Ζήτημα 1897-1908

Μακεδονία	242
Ἡ ἑσωτερικὴ Μακεδονικὴ Ἐπαναστατικὴ Ὀργάνωση	245
Ἡ ἑλληνικὴ Ὀργάνωση	247
Ἡ στρατιωτικὴ δράση τῶν ἀνταρτικῶν ομάδων	251
Ἡ ἐξωτερικὴ πολιτικὴ τῆς Ἑλλάδας κατὰ τὸν μακεδονικὸ ἀγώνα	254
Τὸ Κρητικὸ ζήτημα, 1898-1906	258
Ἑλληνικὲς προτάσεις γιὰ συμμαχία μετὰ τὴ Γαλλία καὶ τὴ Μεγάλῃ Βρετανία, Ἰούλιος-Ἰούλιος 1907	263
Ἡ ἐπανάσταση τῶν Νεοτούρκων, 1908	265

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΤΟΥ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ

Ἡ στρατιωτικὴ ἐπανάσταση στὸ Γουδί, 1909	271
Ἡ ἄφιξη τοῦ Βενιζέλου	275
Μεταρρυθμιστικὰ καὶ διοικητικὰ μέτρα τοῦ Βενιζέλου	280
Ἀναδιοργάνωση τοῦ στρατοῦ καὶ τοῦ στόλου	282

Η ΕΝΟΠΙΟΗΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΔ'

ΟΙ ΒΑΛΚΑΝΙΚΟΙ ΠΟΛΕΜΟΙ 1912-1913

Τὰ πράγματα στήν Κρήτη	286
Ἡ συμμαχία Βουλγαρίας-Σερβίας	287
Ἡ συμφωνία Βουλγαρίας-Ἑλλάδας: οἱ ἑλληνοσερβικές διαπραγματεύσεις ..	290
Ὁ πρῶτος Βαλκανικός πόλεμος	293
Ὁ δεύτερος Βαλκανικός πόλεμος: ἡ συνθήκη τοῦ Βουκουρεστίου	300

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΕ'

Η ΕΛΛΑΔΑ ΣΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟ 1914-18

Ἡ Ἑλλάδα μετὰ τοὺς Βαλκανικούς πολέμους	303
Ἡ Ἑλλάδα καὶ ἡ συμμαχία μετὰ τὴν Σερβία	305
Τὸ συνταγματικὸ ζήτημα στήν Ἑλλάδα	315
Ἡ προσωρινὴ κυβέρνησις τῆς Θεσσαλονίκης	319
Ἡ ἐκθρόνισις τοῦ Κωνσταντίνου	325
Ἡ ἐκστρατεία στὴ Μακεδονία, Σεπτέμβριος 1918	326

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΣ'

Ο ΤΕΤΑΡΤΟΣ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΟΣ ΑΓΩΝΑΣ: Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΣΤΗ ΘΡΑΚΗ ΚΑΙ ΣΤΗ ΜΙΚΡΑ ΑΣΙΑ

Οἱ ἑλληνικὲς ἀξιώσεις στὴ διάσειση τῆς εἰρήνης	333
Ἀπόβαση καὶ ἐπιχειρήσεις τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ στὴ Μικρὰ Ἀσία	337
Ἡ συνθήκη τῶν Σεβρῶν, 28 Ἰουλίου/10 Αὐγούστου 1920	339
Ἡ πτώσις τοῦ Βενιζέλου: ἐπάνοδος τοῦ Κωνσταντίνου	343
Οἱ ἐκστρατείες στὴ Μικρὰ Ἀσία	347
Ἡ ἐπανάστασις στὴν Ἑλλάδα	357
Ἡ ἀνακαυχὴ τῶν Μουδανιῶν καὶ ἡ συνθήκη τῆς Λοζάννης	362

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΖ'

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΖΩΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ 1861-1923

Συγκοινωνίες καὶ λιμάνια	370
Βιομηχανικὴ ἀνάπτυξις	374
Ὁ ἀγροτικὸς πληθυσμὸς	375
Μετανάστευσις	378
Ναυτιλία καὶ ἐμπόριο	379
Ἐκπαίδευσις καὶ πνευματικὴ ζωὴ	381
Ἡ ὁρθόδοξη Ἐκκλησία στὴν Ἑλλάδα	388

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

(σσ. 390-402)

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

(σσ. 403-408)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Α' Χάρτες	410
Β' Κυβερνήσεις στην 'Ελλάδα 1833-1924	414
Γ' 'Εκλογές και κόμματα στην 'Ελλάδα 1843-1924	436
Δ' Πληθυσμός, Μετανάστευση και 'Απασχόληση	443
Ε' Δημόσια εκπαίδευση στην 'Ελλάδα 1830-1922	444
Ζ' Δύναμη έλληνικού στρατού και στόλου	445
Ζ' Συγκοινωνίες και Ναυτιλία	446
Η' Δημοσιονομία και 'Εξωτερικό εμπόριο	447

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ

(σσ. 453-482)